

Mycket tyder på att Sinkan, en gång grindstuga till Boxholms säteri, i ett tidigare "liv" var flygelbyggnad vid Mellansjö slott.

Och kan det vara så att kaffestugan vid hembygdsgården i Mjölby också är en före detta flygelbyggnad från Mellansjö slott? Den tycks på många sätt vara exakt likadan som Sinkan.

En äldre bild på Sinkan. Grindstugan Sinkan vid Boxholms säteri och grindstugan till Hulterstad, numera kaffestuga vid Mjölby hembygdsgård, ser i princip likadana ut.

Bakgrundsbild: Det finns än idag tydliga spår av Mellansjö slotts huvudbyggnad.

Märkliga Mellansjö slott

... och dess flygelbyggnader som fick nytt "liv"?

BOXHOLM (LT)

Det runda åttakantiga huset som kallas Sinkan är nog känt för de flesta boxholmsbor, men husets historia är betydligt mer okänd. Men plötsligt framkom att Sinkan en gång ska ha varit flygelbyggnad till Mellansjö slott i Malexanderskogarna. Och syskonet – det vill säga den andra flygelbyggnaden – är numera kaffestuga vid Mjölby hembygdsgård. Eller...?

Högt uppe på en höjd och med utsikt över sjön Asplången i Malexanderskogarna låg det en gång i tiden några märkliga byggnader. Idag finns det tydliga lämningar av en uppbyggd terrass och en grund av en ganska stor byggnad med sjön i fonden. Bakom huvudbyggnaden har det funnits två flyglar samt ytterligare ett hus som stått nära skogen. Huvudbyggnaden måste ha haft en fantastisk utsikt i sjöns längdriktning.

Det underliga är att ingen tomt finns avstyckad för dessa byggnader. Marken tillhör Mellansjö och anläggningen fanns åtminstone under senare delen av 1800-talet och den kallades i bygden för Mellansjö slott. Troligen har "slottet" fungerat som ett dåtida fritidshus eller kanske som ett jaktställe.

I boken "Malexander – sockenbor berättar" kan man läsa att en man med namnet Oskar Persson har haft sina föräldrar boende i Mellansjö mejeri och som ligger bara 100 meter ifrån men nedanför höjden där byggnaderna låg. Mellansjö slott var borta 1912, året då Oskar föddes, men genom honom vet vi att "slottet" var en rosa enplansbyggnad med ornament på fasaden, och att flyglarna var runda paviljonger. Det större huset

mot skogen lär ha varit stall och föråld. På terrassen framför huvudbyggnaden var det en park med träd, buskar och rabatter. Oskar har dessutom byggt en modell av "slottet", utseendet gjordes utifrån hörsägen, förmodligen från föräldrarna.

Exakta årtal för när Mellansjö slott kom till och när byggnaderna revs är svårt att gräva fram. En man som hette Axel Dickson lär ha sålt anläggningen till Boxholms AB år 1877. Han fick dock nyttjanderätt till byggnaderna, samt jakt och fiske under 20 år, dock längst så länge han och/eller hans hustru levde.

År 1895 uppfördes Mellansjö mejeri nedanför "slottet" och då kom stallbyggnaden att användas som lagerbyggnad. Men i övrigt hade Boxholms AB ingen användning av Mellansjö slott så det revs eller plockades ner.

Enligt informationsskylten på platsen skedde detta en bit in på 1900-talet. Det sägs att då det första Frimurarethotellet i Linköping byggdes så användes timmer från Mellansjö slott. Tro't den som vill, men Frimurarethotellet invigdes 1912.

Efter att Mellansjö slott försvunnit så hände det ibland att Frälsningsarmén flyttades och det är faktiskt sannolikt att båda flyglarna finns kvar än idag!

Ragnhild Björkegren bor idag i Mellansjö mejeri och hon berättar att då hon för många år sedan jobbade inom äldreomsorgen på Bjursdalen i Boxholm så fanns där en mycket prat-sam dam. När damen fick veta att

Det som känns mest spännande i denna historia är att Mellansjö slotts två runda flygelbyggnader troligen flyttades och det är faktiskt sannolikt att båda flyglarna finns kvar än idag!

Oskar Persson gjorde en gång i tiden en modell av Mellansjö slott. På den syns den rosa enplansbyggnaden och de runda flyglarna. Oskar hade själv aldrig sett Mellansjö slott utan han fick bygga sin modell utifrån hörsägen, förmodligen från sina föräldrar.

Ragnhild bodde i Mellansjö så kunde damen berätta att en av flyglarna från "slottet" flyttades och uppfördes på andra sidan Boxholm någonstans.

"Så varje gång jag har åkt förbi Sinkan vid Boxholms säteri så har jag funderat på om Sinkan kan vara en flygelbyggnad från "slottet", säger Ragnhild när Läns tidningen besöker idyllen vid Asplången.

Måtten på Sinkan stämmer med spåren av flygelbyggnaden vid Asplången. Och i kyrkboken kan man se att alla som bodde i Sinkan flyttade därifrån år 1900, kanske de då lämnade en äldre stuga som fanns på platsen. Men år 1906 flyttade människor återigen in i Sinkan, möjligen i den nya stugan som kom från Mellansjö slott. Annars är det svårt att förklara att ingen bodde i Sinkan under de sex första åren på 1900-talet.

Även andra källor har bekräftat att det runda åttakantiga huset som kallas Sinkan kommer från Mellansjö slott, och det sägs också att den andra flygelbyggnaden hamnade någonstans ute efter landsvägen mellan Boxholm och Mjölby. Det menar också Sven-Erik Karlsson i Danskebo, nämligen att en flygel från Mellansjö slott

länge stod vid korsningen till Hogstadvägen. Det är samma korsning som vägen in till Hulterstad och där stod en rund åttakantig stuga fram till slutet av 1950-talet. Grindstugan till Hulterstad flyttades så småningom till hembygdsgården i Mjölby. År 1963 var den uppförd och klar på den nya platsen och den fungerar där som kaffestuga än idag.

Grindstugan Sinkan vid Boxholms säteri och grindstugan till Hulterstad, numera kaffestuga vid Mjölby hembygdsgård, ser i princip likadana ut. Storleksmässigt är det ingenting som skiljer på stugorna.

Enligt dokument hos Mjölby hembygdsgård så uppfördes Hulterstad grindstuga åren 1789-1790 då uppfarten till Hulterstad byggdes. Den uppgiften talar ju emot att grindstugan vid Hulterstad kommer från Mellansjö slott, men kan det vara så att en ny grindstuga uppfördes vid Hulterstad någon gång kring det förflutna sekelskiftet...?

Det saknas ju absolut bevis för om de båda grindstugorna verkligen kommer från Mellansjö slott så läsaren får göra en egen bedömning, men efter att ha besökt kaffestugan vid Mjölby hembygdsgård och därefter Sinkan vid Boxholms säteri så kändes det verkligen som att de båda stugorna är syskon.

För inte kan det väl vara en slump att två grindstugor var – och är – så exakt lika varandra? Allt stämmer ju perfekt också med vad de olika källorna minns om Mellansjö slotts flygelbyggnader. Men om någon kan kasta nytt ljus i grindstugornas – samt Mellansjö slotts historia – så hör gärna av er till Läns tidningen.

Text och bild:
KLAS JOHANSSON

Det händer

Evenemangstips
i Boxholms kommun

Gudstjänst

Tid: 06-20 o 07-02, kl 14.30-15.30.
Plats: Bjursdalen, servicehuset.

Midsommarfirande

Mera info på anslagstavlor och i Boxholmsbladet samt på Fb.
Tid: 06-21, kl 14-16.
Plats: Boxholms Folkets park.
Stången reses kl 16 varefter dansen kring stången börjar under ledning av Marcus Berminge och Gustaf Montelius. Servering av kaffe, korv, godis m m. Tipspromenad för både barn och vuxna. Lotterier, boll- och pilkastning.
Tid: 06-21, kl 16-19.
Plats: Ekeby hembygdsgård.

Musikgudstjänst

Tid: 06-21, kl 16.30-17.30.
Plats: Malexanders kyrka.
Tid: 06-22, kl 18-19.
Plats: Blåviks kyrka.

Friluftsgudstjänst

Tid: 06-23, kl 11-12.
Plats: Malexander Björnön.

Mässa

Tid: 06-26 o 07-03, kl 09-10.
Plats: Timmerö kapell.
Tid: 06-30, kl 11-12.

Plats: Ekeby kyrka.
Tid: 07-07, kl 11-12.
Plats: Blåviks kyrka.

Tårar är för svaga

En föreställning om minnen och bristen på minne och hur våldet, inte minst i nära relationer, formar och deformationer oss människor.
Tid: 06-27, kl 19.
Plats: Nygatan 19.

Boxholmskalaset

Precis som tidigare år kommer det att finnas hoppborrar, segways, djur och andra trevliga överraskningar. Under dagen bjuds det på teater då föreställningen Den magiska hatten visas. Trollkarlen Goran kommer också att uppträda och efter hans show kan barnen få roliga uppblåsbara figurer. Det kommer att finnas både mat och dryck till försäljning!
Tid: 06-29, kl 11-15.

Musik i sommarkväll

Meditativa toner med Carina Nylund-sång, Bernt Nylund, violin och Gösta Nylund, piano.
Tid: 07-03, kl 19-20.
Plats: Malexander kyrka.

Cameraata Mandolino Classico

Tid: 07-04, kl 19-20.
Plats: Ekeby kyrka.

Maila ditt evenemang till redaktionen@lanstidningen.se senast fredag veckan innan införande.